

JOSIP LUETIĆ

Najnovije vijesti o lopudskim kapetanima i brodovima za vrijeme Dubrovačke Republike (1563 – 1645)

O kapetanima s Lopuda pisano je uglavnom općeno.¹ Posebno i najviše je pisano o Mihu Pracatu-Pracatoviću.² Pomorska enciklopedija je to rezimirala u svojim drugom izdanju (1978. godine — sv. 4, str. 345). Također je autor ovog priloga objavio poseban rad o lopudskom pomorcu i diplomatu Vici Buni³ itd. Međutim, u svim tim radovima vrlo malo je vijesti (osim o Vici Buni, Mihu Pracatu, Martolosićima) o glavnim nosiocima brodarske nautičko komercijalne djelatnosti otoka Lopuda, o lopudskim pomorskim kapetanima zapovjednicima trgovackih jedrenjaka. Proučavajući arhivske izvore u Historijskom arhivu u Dubrovniku, i pronašao novi arhivske vijesti za neke druge teme s kojima se bavimo, usput smo nailazili i na nove vijesti o lopudskim moreplovima i njihovim brodovima. To su sigurno djelomični, nepotpuni i tek malen dio podataka o lopudskim pomorcima, jer smo iskoristili samo jednu arhivsku seriju iz fonda Dubrovačke Republike, i to samo usputno. Dakle, ovo su nepotpuni podaci o osiguranju lopudskih brodova i njihovih tereta. A sada prepustamo arhivskim izvorima iz kojih smo cplili ove vijesti da nas one najsigurnije i konkretno upoznaju o lopudskim moreplovima, u prvom redu pomorskim kapetanima zapovjednicima njihovih brodova.

U 1563. godini brod nazivom nava a imenom »Santa Maria del Carmine« bila je pod zapovjedništvom kapetana Ivana Zabičića s Lopuda, ali nastanjenog u Šipanu.⁴ Dana 3. studenog 1564. godine Miho Nikolin Brzica (doseljen s Mljetu) iz Lopuda osigurao je teret u navi s kojom će putovati slijedećih 6 mjeseci.⁵ Dana 1. srpnja 1566. godine veliki jedrenjak tipa nave Miha Pracata-Pracatovića imenom »Santa Maria del Bissone« koja je bila pod zapovjedništvom kapetana Ivana Vickova obavljala je lučko komercijalne operacije krcanja tereta u lopudskoj luci. Taj je teret bio namijenjen za Anconu.⁶ U toj je godini slične pomorsko trgovacke poslove još dvaput obavljala ista nava.⁷ Međutim, jedna druga lopudska nava imenom »Santa Maria delle Gratie« pod zapovjedništvom kapetana Ivana Širanovića s Lopuda obavila je u Dubrovniku pomorsko osiguranje (2. prosinca 1566. godine).⁸ A u 1567. godini Pracatova nava »Santa Maria del Bissone« također je obavila u Dubrovniku pomorsko osiguranje.⁹ Otac već dobro nam poznatog pomorca i diplomata Vice Bune kapetan Petar Vlahov Bune s Lopuda u 1573. godini bio je zapovjednik još jedne velike lopudske nave imenom »Santa Maria del porto salvo«. Te je godine kap. Petar Bune svojom navom obavljao nautičke i pomorsko brodarsko trgovacke plovidbene zadatke i operacije ukrcaja i iskrcaja u lukama istočnog Mediterana a posebno je prevozio različitu trgovacku robu iz Sirije u Veneciju.¹⁰ U mjesecu ožujku 1577. godine bila je osigurana lopudska nava koja je krcala vrlo bogat teret različitih koža, kožica, mirodija itd. u Aleksandriji (d'Egitto) a teret je bio određen za Dubrovnik.¹¹ U toj se godini često spominje kap. Ivan Bartolov Herceg s Lopuda kao zapovjednik nave imenom »Santa Maria delle Grazie«.¹² Tada neka druga lopudska

nava obavljala trgovacko lučke operacije iskrcaja i ukrcaja u Aleksandriji.¹³ Dana 28. srpnja 1584. godine kap. Ivan Vidov »capitano« — zapovjednik velike nave Miha Pra-

¹ APPENDINI, F. M. — Notizie istorico critiche sulla antichità, storia e letteratura dé Ragusei, Ragusa 1802. FORETIĆ, V. — Povijest Dubrovnika do 1808. Zagreb 1982. TADIĆ, J. — Organizacija dubrovačkog pomorstva u XVI veku, Istoriski časopis, 1—2 1948. Beograd. LISIČAR, V. — Lopud, Dubrovnik 1931. LUETIĆ, J. — O pomorstvu Dubrovačke Republike u XVIII stoljeću; GRAĐA ZA POMORSKU POVIJEST DUBROVNIKA JAZU, Dubrovnik 1959. ISTI, O brodarstvu Dubrovačke Republike 17. stoljeća; GRAĐA ZA POMORSKU POVIJEST DUBROVNIKA JAZU, Dubrovnik 1962, itd.

² TADIĆ, J. — Dubrovački portreti (Miho Pracat-Pracatović), Srpska književna zadruga, kolo XLIV, knjiga 305, godina 1948. Prije toga isti je autor u Dubrovniku objavio broširanu monografiju o Mihu Pracatu, ali je tu svoju monografiju u Portretima proširio i dopunio.

³ LUETIĆ, J. — Pomorac i diplomat Vice Bune, Analisi Historijskog instituta JAZU u Dubrovniku, Dubrovnik 1952.

⁴ HISTORIJSKI ARHIV U DUBROVNIKU (dalje: HAD). Noli (nolleggiamenti) e sicurtà (Notaria) 56 — 1, svezak 1, f. (list) 43v.

⁵ HAD. Noli, sv. 1, f. 229. HAD. Noli, sv. 2, f. 19v — Ivan Mihov Lisić iz Lopuda obavio je osobno osiguranje za pomorsko putovanje — 12. III 1565.

⁶ HAD. Noli, sv. 3, f. 33, 133, 155, 169 (Miho Pavov Pracat).

⁷ HAD. Noli, sv. 3, f. 35, 84v, 143.

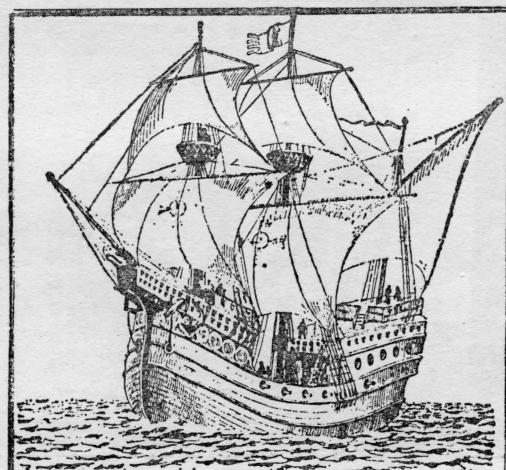
⁸ HAD. Noli, sv. 3, f. 105.

⁹ HAD. Noli, sv. 3, f. 143.

¹⁰ HAD. Noli, sv. f. 9, 37v i 38. HAD. Noli, sv. 9, f. 93 — tu je zabilježeno odjednom tri dubrovačke nave koje putuju u Aleksandriju krcati različit teret koža, kožica, mirodija, tekstila itd. a među njima bila je nava »S. Maria delle Grazie« kap. Frana Petrova iz Lopuda, ali je također i nava imenom »Santa Croce« bila lopudska. Taj »generalni« teret koji su te tri nave ukrcale u Aleksandriji iskrcao se u dubrovačkoj luci.

¹¹ HAD. Noli, sv. 11, f. 44v, 52, 53.

¹² HAD. Noli, sv. 11, f. 54, 55—59, 63. HAD. Noli,

cata imenom »San Giovanni Battista« (inače zvana: »Bellina« Miha Pracata), koja je bila veličine 1.600 tona korisne nosivosti, obavljala je nautičko i pomorsko trgovачke poslove uglavnom prevozeći terete na ovim linijama Dubrovnik — Puglia — Barletta — Manfredonia, pa kad je u Pugli ukrcala teret žitarica taj je teret prevozila u Napoli — Livorno — Genovu — Barcelonu — Maiorcu — Valensi — Alicante — Malagu (osiguranje se obavilo uz 6 i 1/2%) za Napoli, za Genovu 8%, a do Malage uz 13%).¹⁴ U 1586. godini Miho Pracat je osigurao teret koji je za svoj račun krecao u Aleksandriji na brodu tipa sajete pod zapovjedništvom kap. Vicka Ivanova.¹⁵ U 1588. godini Miho Pracat gradi novi brod pa nabavlja brodograđevno drvo u Vieste. Taj mu teret drva iz Vieste prevozi patrun Nikola Stjepanov iz Perasta svojim skiracom imenom »Santa Maria di Scarpello«.¹⁶ U 1591. Mehmet Čauš unajmljuje navu imenom »Santa Catherina« koja je tada bila pod zapovjedništvom kapetana Ivana Nikolina Đanetovića (Gianetovich).¹⁷ Godinu dana poslije toga nava kap. Vlaha Ivanka imenom »Santa Maria Annuntiata e San Gio. Batt.«, koja je tada bila usidrena u Lopudu, a koja je bila veličine od 230 tona korisne nosivosti, bila je unajmljena za razvoz soli iz solane u Barletti po talijanskim lukama.¹⁸ Godine 1594. Pracatova nava »San Gio. Batt.« koja je bila pod zapovjedništvom kap. Miha Balaka nautičko-trgovачki je plovila po Mediteranu a obavljala je lučko trgovачke operacije u lukama Trapani, Augusta i

u drugim lukama Sicilije, pa u lukama Sardinije (a posebno u Cagliariju), a na povratku u Messini i natrag u Dubrovnik.¹⁹ Sredinom 1601. godine kap. Pero Marinov (Marinović) »rečeni« Grbin, zapovjednik gripa, unajmljuje taj svoj brod Jakovu Martolosiću za račun i po nalogu »Cavaliere« Vice Bune (diplomat u Napulju i namjesnik napuljskog potkralja) da se u Barletti nakrca 12 kara (to jest 24 tone) žitarica i grahorica i to dopremi u Lopud i u dubrovačku luku. Visina nola: za 2 tone žitarica plaćalo

sv. 11, f. 134v — 29. IV 1577. osigurava se nava »Santo Spirito« pod zapovjedništvom kap. Jaka Vlahova Martolosića za vremensko osiguranje uz 6%. Takvo slično pomorsko osiguranje obavilo se i dana 3. prosinca 1578. godine — HAD. Noli, sv. 12, f. 125.

¹³ HAD. Noli, sv. 11 iz 1577. NOLI, sv. 12, f. 124v — u tome arhivskom izvoru stoji da je nava »Spirito Santo« pod zapovjedništvom kap. Jaka Vlahova Martolosića (4. III 1579) »... Navis passa est naufragium ...«

¹⁴ HAD. Noli, sv. 18, f. 94. HAD. Noli, sv. 18, f. 63 — 6. VII 1584. — Jako Martolosić i Vice Petrov vlasnici su 21 karata (od cijelokupne vrijednosti 24 karata) u navi »Santa Maria delle Grazie e San. Gio. Batt.« a koju je zapovjedao kap. Vice Petrov kao suvlasnik broda.

¹⁵ HAD. Noli, sv. 20, od 21. IV 1586. HAD. Noli, sv. 21, f. 301 — 1587. — Jako Martolosić osigurava navu »San. Gio. Batt.« (»... arbore grande, il timone, l'argano, barca...«). HAD. Noli, sv. 21, f. 263 — osigurava se tri karata u maloj Pracatovoj Belini na 6 mjeseca s polaskom broda iz Napolija. HAD. Noli, sv. 22, f. 89, 15. IX 1587. Jako Martolosić obavio je pomorsko osiguranje nave pod zapovjedništvom kap. Luka Ivova Kinkovića. HAD. Noli, sv. 21, f. 230v od 2. prosinca 1587. Vice Stjepović Skočibuh osigurava za račun nasljednika pokojnog Đura T. Mandića iz Lopuda sajetu »Santa Maria di Loreto« koja je bila pod zapovjedništvom kap. Lovra Ilijina iz Zatona — za 6 mjeseci s polaskom iz Gruža.

¹⁶ HAD. Noli, sv. 22, f. 23. Ta drvena brodograđevna grada iskrca na Lopudu. Tamo je M. Pracat gradio brod. HAD. Noli, sv. 23, f. 33v — i u ovoj arhivskoj ispravi zabilježen je pomorsko-osiguravajući akt nave »Santa Maria della Gratia e S. Gio. Batt.« zap. kap. Luko I. Kinković. U toj navi Lopudanin Jako Martolosić je imao 19 karata — udjela i Vicko Petrov — u vrijednosti od 7.000.— zlatnih dukata. Osiguranje se obavilo uz 6 i 1/2%. U drugom notarskom aktu — Noli, sv. 24, f. 81 — stoji da je Jako Martolosić bio zainteresiran i u galiju (overo caramusali) imenom »Sta Trinità«. Međutim, u notarskom aktu — HAD. Noli, sv. 23, f. 34, 1588. godine — stoji zabilježeno da je Jako Martolosić »partecipe« u navi »Santa Maria della Gratia e S. Gio. Batt.« koja je bila pod zapovjedništvom također čuvenog kap. Luke Iv. Kinkovića. Vrijednost Martolosićevog sudionštva u toj navi iznosila je (»prijavljena« vrijednost) 7.000.— zlatnih dukata (19 karata). Tu se spominje i kap. Vice Petrov Jug. NAPOMENA: O tim lopudskim kapetanima i brodovlasnicima (Martolosić — Kinković — Jug) dosta se pisalo pa i u najnovije vrijeme. Tako se John de Coursy Ireland u svom radu RAGUSA AND THE SPANISH ARMADA OF 1588 u THE MARINER'S MIRROR — Vol. 64. No. 3, London, august 1978. posebno osvrnuo baš na tu Martolosić — Kinković, pa i na Jugovu navi na str. 259 te publikacije. Te su lopudske nавe bile u sastavu čuvene ali neslavne takozvane Nepobjedive Španjolske armade.

¹⁷ HAD. Noli, sv. 27, f. 102. HAD. Noli, sv. 27, f. 148v — 1591. godine Jako Martolosić osigurava navu »La SSma Annuntiata«. HAD. Noli, sv. 27, f. 219 od 28. veljače 1592. godine — notar. akt u kojem stoji zabilježeno da je Knez i njegovo vijeće Dubrovačke Republike osigurao »... in et sopra l'argenti da loro caricati sopra la nave Martolossi...« koja je bila pod zapovjedništvom kap. Jaka Martolosića plovila u Istru, a teret za Veneciju.

¹⁸ HAD. Noli, sv. 27, f. 245v.

¹⁹ HAD. Noli, sv. 30, f. 88v i f. 90 brod kap. Radušovića.

Spomenik Mihi Pracatu u Kneževom dvoru
u Dubrovniku

se 30 »carlini« a 35 »carlini« za 2 tone grahorica.²⁰ Dana 19. listopada 1602. godine osigurava se nava »La Santissima Anontiata« kapetana Vlaha Martolosića iz Lopuda za putovanje iz Dubrovnika u luke Levanta po žitarice i nazad u Dubrovnik.²¹ Dana 2. kolovoza 1604. godine Jakov Bemdanon (dubrovački židov, poznati trgovac) osigurao je teret koža (vrijednost 1.000 »tallari«) koji se ukrcao u dubrovačkoj luci u Martolosićev berton a koji je bio pod zapovjedništvom kap. Ivana Vickova Ognjena. Taj je teret bio određen da se sigurno iskrca u Anconi.²² U 1604. godini Lopuđanin Jako Martolosić osigurava navu »Santissima Annuntiata« koja je tada bila pod zapovjedništvom kap. Vicka Martolosića. Osiguranje je obavljeno za 6 mjeseci.²³ U istoj godini kap. Ivan Antov Ognjen, kap. bertona »Santissima Trinita« od cca 600 »salma« nosivošti, dava ga u najam Jaku Martolosiću koji s tim trgovać-.

kim jedrenjakom odlazi u Aleksandriju po generalni teret a posebno po mirodije (»droghe, caffè, canelle, altre sorti di specerie, lini, peveri, indichi itd., gottoni filati, garoffoli, tela, seta«; pa šećer itd.). Taj se teret dopremio u Dubrov-

²⁰ HAD. Noli, sv. 40, f. 252 i sv. 44, f. 43v. HAD. Noli, sv. 46, f. 45 od 6. siječnja 1605. godine zabilježeno je da je Jako Martolosić osigurao svoju navu koja je bila pod zapovjedništvom kap. Vice Martolosića.

²¹ HAD. Noli, sv. 44, f. 89 i 109v.

²² HAD. Noli, sv. 45, f. 211. HAD. Noli, sv. 45, f. 214 — da li je grip kap. Petra Ivanova Glavočevića bila iz Lopuda? (Glavočić?)

²³ HAD. Noli, sv. 45, f. 251v.

Did my. Jany 1637

6

Col nome d'elio, à buon uiso^o guadagno, Esal.^{to} ^{Co} ^{lo} bran. Mar. de Sudis
e congi^o u^o Yes.^o s'asse^o et uog.^o essere assie^o ^o sulla glazoma,
quantità di dan.^o la quale dalli nostri^o assie^o sarà dict. Pn, Et se ne
la statua di bronzo, di q^o Michele Arcangi^o, sarà ta^o delanciarsi in
Ane^a sopra qualchuo^o vessillo. et uog.^o essere assie^o del d^o Sore, e que-
to, se la detta statua, è stata, o sarà cariet^o ^o fintanto, d^o abronzata
arriverà fara nel porto di Olaf^o, esabia in terra, sarà scariu^o. Sena
dano^o ale^o et questi assie^o iufa^o d'oro, e lui^o de i^o effi a i^o de^o
à rag. d^o. q^o d^o et uog.^o essere assie^o da ogni lato, per il to, et p^o n.
fortunio, di aqua, di fruoco, di getta in mare, di regresagli^o d' amici
e di nemici, d' intent^o da Nau, del^o fusto, et altri legni com^o e disar-
mati, e da ogni altro lato, per il to, et p^o fort^o Yes. Cum pos^o Imagin^o
et aliquo extend^o In gener^o bus cum clausulis in rebus secu, bus
affoni solitis. —

Jo frans. & Marmo Indicio as de Gencito da otto r. lira per
Jo Bér. Gis. de Giorgi, as de G. Gencito — per
Jo Gis. Bv. de Benetta, as de G. Gencito — per

Qui tunc sponte & confessum se religiosum eum nescium ait p. 20
Asslo ad rationem. ^{In} hoc c. R. do.

Faksimil prvog upisa pomorskog osiguranja za prijevoz morem brončanog poprsja (spomenika) pokojnog Miha PRACATA (1522–1607) iz Ancone u Dubrovnik. (Dubrovački arhiv, *Noli e sicurtà*, sv. 59, f. 67 od 4. VI 1637. godine). To je jedini spomenik koji je vlada Dubrovačke Republike postavila nekom svom državljanu — postavila je to »malom«, mornaru, nokjeru, gvardijanu, pilotu, kapetanu pa onda brodovlasniku, pomorskom privredniku

Vjerovati je, da je tim spomenikom Republika ujedno odala priznanje svim dubrovačkim pomorcima kao ekonomski i društveno najbrojnijem i najznačajnijem sloju dubrovačkih državljanina.

nik i dio u Anconu.²⁴ Dana 6. lipnja 1606. godine obavio je osiguranje Jako Martolosić za račun Iva Vickova Ognjena iz Lopuda za njegovo osobno osiguranje (protiv zarobljeništva gusarskog), kad se ukrcao na navu kap. Antonia Brancaleonea iz Ancone za putovanje iz Dubrovnika u Livorno.²⁵ Miho Pracat sudjeluje s 500.— »tallara« u osiguranju nave »Santo Nicolo e Santo Benedetto« koja je bila pod zapovjedništvom kap. Nikole Ruska a otplovila je za Levant.²⁶ Jako je Martolosić za svoj račun i za račun Vice Petrova Juga osigurao navu imenom »La santissima Annuntiata« kojom je zapovijedao kap. Vice Martolosić. Jako Martolosić i Vice Jug bili su vlasnici te nave.²⁷ Godinu dana poslje tog osiguranja opet Jako Martolosić (kao vlasnik 11 karata) osigurava navu »La santissima Annuntiata« koja je tada bila pod zapovjedništvom kap. Krista Martolosića. Brod je bio osiguran na vrijeme u trajanju od 6 mjeseci. U plovidbama po Mediteranu ova je Martolosićeva nava doživjela u vodama Sardinije pomorsku havariju.²⁸ U 1608. godini Vlaho Martolosić je osigurao navu »Santa Maria della Nona e Santo Francesco« koja je bila pod zapovjedništvom kap. Frana Gleđevića. Ivo Gleđević bio je vlasnik 12 karata (od 24 karata — dijelova totalne vrijednosti broda).²⁹ Godine 1615. osigurava se polovica trupa nave »Santa Maria del Bissone e San. Gio. Batt.« pod zapovjedništvom kap. Vlaho Martolosića (bila je procijenjena da vrijedi 6.000 dukata); a ovo su bili osiguravatelji: Pavlo Gučetić, Đore Palmotić, Luko Gučetić, Vlaho Veseličić, Jero Bia, Vlaho Držić, Vlaho Milovac i dr.³⁰ Dana 27. srpnja 1617. godine Lopudska bratovština u Dubrovniku je osigurala (uz 5 i 1/2%) novac u iznosu od 200.— dukata koji se predao Cvjetku Vickovu iz Hercegovog (»Zvietcho Vizcovu di Castelnovo«) koji će taj novac odnijeti sobom u Ulcinj i tamo ga predati ulcinjskom »robovljasniku« koji je držao u zarobljeništvu kap. Iva Radova Glavinju i njegove mornare a koji su bili zarobljeni od turskih gusarskih fusta.³¹

Daleko poznati lopudski pomorski privrednici Vice, Jako i drugi Martolosići, od kraja 16. i u prvoj polovici 17. stoljeća, posebno su se bavili pomorskim osiguranjem.³²

Dana 21. svibnja 1620. godine Josef Bendanon osigurava pošiljku engleskih kariseja i drugu trgovačku robu koju je ukrcao u dubrovačkoj luci u barku patruna Pava Franova Parncića iz Lopuda. Taj je lopudski brodar teret prevezao i iskrcao u Splitu.³³ U prvoj polovici 1621. godine kap. Đuro Markov Bokun iz Lopuda (doseljen iz Slanoga), zapovjednik gripe, obavio je nautičko komercijalna putovanja prevozeći različitu trg. robu iz dubrovačkih luka u pristaništa Puglie.³⁴ Dana 24. ožujka 1645. Vice Ivanov iz Lopuda (nastanjen u Pilama) patrun je i zapovjednik broda nosivosti 300 mletačkih stara pa taj svoj brod dava u najam trgovcu Ahmatu Hađoviću iz Hercegovog koji je išao u Albaniju i tamo nabavljao žito i grahorice za potrebe dubrovačke države.³⁵ Nešto malo poslje toga Nikola Marinov iz Lopuda, kapetan, zapovjednik tartane imenom »S. Maria del Rosario« (od 500 dubrovačkih stara nosivosti), u dubrovačkoj luci je dava u najam trgovcu Mihu Stjepovu iz Risna (»... a Miho Stiepolu di Rizzano...«) koji je s tom lopudskom tartanom otplovio u Valonu i tamo nabavio i u nju ukrcao paklinu (»pece dura«) za potrebe zasigurno dubrovačkih brodogradilišta.³⁶ I na kraju ovih nabrajanja spominjemo i ovo: dana 8. srpnja kap. Jero Pavlov iz Lopuda, zapovjednik gripe, krcao je u svoj brod različit teret koža, kožica, voska i drugu trgovačku robu. Taj je teret bio osiguran od mnogobrojnih osiguravatelja a među njima bili su i ovi: Aron

Coen, Samuel Maestro, Jakob Abramov Papo, Vlaho Vođopić, Vlaho Gundulić, Frano Vlajki, Anto Righi, pa Buđići, Sorkočevići, Natalići, Menčetići itd.³⁷

O skladišno lučkoj djelatnosti u lopudskoj luci u vrijeme Dubrovačke Republike bilo bi zaista potrebno posebno pisati,³⁸ ali nam zasad to nije namjera jer smo zasad o ovoj (u naslovu označenoj) temi objavili samo neke pojedinosti i pojave koje smo dobili na temelju podataka našim krajnjim i na preskok mjestimičnim istraživanjima i to samo u jednoj arhivskoj seriji iz višestoljetne organizacije svjetskog glasa i primata institucije pomorskog osiguranja Dubrovačke Republike.

²⁴ HAD. Noli, sv. 45, f. 235 i 236. HAD. Noli, sv. 46, f. 131, 142 i 144 — JAKO Martolosić osigurava pošiljku engleskih kariseja ukrcanu u Londonu u navu »La Leonessa« kap. Jamesa Vuileesa — za Dubrovnik i Veneciju. HAD. Noli, sv. 46, f. 160v — kap. Andro Petrov zapovjednik bertona »La SSma Trinità«, od 600 salma nosivosti dava je u najam Jaku Martolosiću za putovanje u Tripoli — Siriju odakle će dopremiti u Dubrovnik i u Veneciju generalni teret (»... lana, gotttoni filati, gotttoni grossi, Indechi, Peveri, zenzeri, Tamarindi, garofoli, Begasie Turchine, bottame, cannichini, telarie, veli di seta, cori bovini, buffalini, Cordovani osmani, cordovani ordinari...«). HAD. Noli, sv. 46, f. 221, od 11. X 1605. godine — Jako Martolosić i Vice Petrov Jug (Jugh) »patruni proprietari« nave »La SSma Annuntiata« koja je bila pod zapovjedništvom kap. Vice Martolosića osigurava se za 6 mjeseca uz 6 i 1/2% (putovanja izvan Jadran).

²⁵ HAD. Noli, sv. 47, f. 87v i 94.

²⁶ HAD. Noli, sv. 47, f. 167 i 168v.

²⁷ HAD. Noli, sv. 47, f. 175v.

²⁸ HAD. Noli, sv. 48, f. 139 i 141v — Ivo Fr. Palmostić & comp. izvršioci posljedne volje zapisane u testamentu velikog Dubrovačanina-Lopuđanina pok. Miha Pracata osiguravaju novac koji su predali u Dubrovniku Vicku Lukovu Bellabarbi koji putuje navom Sokolović iz Perasta u Kios u otkup »robova« i ako ih tamo ne nađu da ih potraže u Rodos, a na str. 143 toga akta stoji: iz ostavštine M. Pracata upućuje se 1.000.— zlatnih cekina u Veneciju sajetom kap. Gruice.

²⁹ HAD. Noli, sv. 49, f. 9.

³⁰ HAD. Noli, sv. 51, f. 236.

³¹ HAD. Noli, sv. 53, f. 80.

³² HAD. Noli, sv. 48, f. 48, f. 172v, 181, 182, 192v itd. Sv. 54, f. 171. HAD. Noli, sv. 55, f. 87 — 15. IX 1620. godine — Jako Martolosić osigurava pola nave »S. Maria di Bissone« pod zapovjedništvom kap. Đura Abresa, za 6 mjeseca uz 6 i 1/2%. Uz njega su i ovi osiguravatelji: Andro Paoli, Niko Rogoljan, Gregor Matijaš, Pero Betera, Rado Sladojević.

³³ HAD. Noli, sv. 55, f. 13v.

³⁴ HAD. Noli, sv. 55, f. 155v.

³⁵ HAD. Noli, sv. 60, f. 117v.

³⁶ HAD. Noli, sv. 60, f. 124.

³⁷ HAD. Noli, sv. 60, f. 198, 198v, 199, 199v, 200, 200v, 201, 201v, 202, 206v.

³⁸ HAD. Noli, sv. 2, 1566. god. u lopudskoj luci krca se različit teret u grip kap. Nikole Franova iz Broca za Barlettu. Noli, sv. 13, f. 137 iz 1579. Noli, sv. 38, f. 183v, 188 — Galijun iz Genove »S. Fran. Bonaventura« pod zapovjedništvom kap. August. Bottaccio 1599. krca u luci Lopud različit teret koji je bio određen za Veneciju. HAD. Noli, sv. 55, f. 32 — Petar Nikolin Papalati za račun brata mu Matije N. Papalati zapovjednika njihova gripe osiguravaju ga s polaskom iz luke Lopud s odredištem u Rijeku i nazad u Dubrovnik. Na putu je doživio brodolom »in aquis Corzule«.

O manjim i malim lopudskim brodovima ima dosta arhivskih vijesti, pa tako i o njihovim patrunima, a među njima zanimljiva su ova: Pero Havana patrun je »barke« plovi do Budve pa onda u Pugliu. Mato Havana je patrun manjeg gripe s kojim putuje iz Lopuda u Barlettu. HAD. Noli, sv. 61, f. 66, 92v.